

Afscheid nemen in coronatijd: “Euthanasie gebeurde in de tuin zodat er meer mensen bij konden zijn”

Hoe doe je dat: afscheid nemen in coronatijden? Wat als je weet dat je einde nadert, maar je niet iedereen mag zien omdat de strenge coronamaatregelen dat niet toelaten? Gust Lyssens uit Stekene raakte begin dit jaar palliatief. Hij koos voor euthanasie, maar liet die buiten plaatsvinden zodat al zijn kinderen en kleinkinderen aanwezig konden zijn.

Lien Dewaele, Anke Van Meer

🕒 09:43

“Op de laatste dag van opa zijn we allemaal heel vroeg opgestaan”, getuigt kleindochter Charlotte bij Radio 2 Oost-Vlaanderen. “We hebben samen ontbeten en opa zat aan het hoofd van de tafel als de pater familias. De zon scheen en niet veel later is hij vredig in slaap gevallen.”

Het klinkt alsof de euthanasie verliep zoals gepland, maar het afscheid van opa Gust ging er toch anders aan toe dan verwacht. Door de strenge coronamaatregelen mochten er niet veel mensen aanwezig zijn. De familie koos er daarom voor om de euthanasie buiten te laten plaatsvinden, zodat op zijn minst alle kinderen en kleinkinderen er konden zijn. “We moesten er van de dokters gewoon voor zorgen dat we alles konden afsluiten zodat de burens geen inkijk hadden”, vertelt dochter Carine. “Zo gezegd zo gedaan.”

Intieme kring

“Eigenlijk hadden er tijdens zijn laatste week en afscheid veel meer mensen bij willen zijn”, gaat Charlotte verder. “We waren nu alle dagen met een kleine groep. Dat was ok voor hem. Maar hij had veel vrienden die niet meer konden komen.”

“Opa Gust wilde voor zijn euthanasie nog een afscheidsdrink organiseren, maar die is niet kunnen doorgaan

“Het is toch een begrenzing”, vult schoonzoon Eric aan. “Je wil iedereen uitnodigen, maar door corona kan dat plots niet meer. Je moet afscheid nemen van iemand en dat wil je graag in een bepaalde vorm doen. Het is jammer als dat dan toch niet kan. Opa wilde eigenlijk voor zijn euthanasie nog een afscheidsdrink organiseren omdat hij al zijn vrienden nog wou zien. Dat is helaas niet kunnen doorgaan

“Toch heeft hij zelf niet veel last gehad van de coronacrisis”, zegt zijn dochter Carine. “Hij was de meest positieve mens die ik gekend heb. Uiteindelijk heeft hij toch iedereen kunnen zien die hij wilde zien, zi

broers en zussen, vrienden. Er is zelfs een vriend uit Hoevene, bij Antwerpen, tot hier gefietst. Die man is 72 jaar en Hoevene is niet bij de deur, het is dus echt wel straf dat hij dat deed. Dat was een heel mooi moment.”

Omringd door familie

Om de zorg voor Gust draaglijk te maken, kwam kleindochter Charlotte vroeger terug van vakantie. Ze ging opnieuw, samen met haar vriend, in haar ouderlijk huis wonen zodat ze op een coronaveilige manier de familie kon bijstaan waar nodig. “We wonen in een kangoeroewoning”, legt Carine uit. “Wij wonen boven, en mijn ouders wonen beneden. Zo konden we goed zorg dragen voor elkaar. Ik heb tijdens de laatste weken van mijn vader wel vaak moeten denken aan iedereen die tijdens deze periode alleen moest sterven. Het moet zo moeilijk zijn om deze momenten alleen te beleven. Gelukkig had ook Gust iedereen rond hem die hij graag zag.”

“Hij was niet bezig met corona: “Ik kan er alleen maar van sterven”, zei hij, maar dat zou sowieso gebeuren

“We hebben hem wel gevraagd hoe hij over corona dacht”, zegt Eric. “Hij zei dan dat het voor hem niet veel uitmaakte. Hij zei dat hij er alleen maar van kon sterven, maar dat dat er toch sowieso aankwam

Afscheidsfeest

“In zijn laatste dagen zat ik met hem op zijn bank in onze tuin”, zegt Charlotte nog. “Hij vroeg me toen om een dik feest te geven als hij er niet meer zou zijn. Ik heb hem beloofd dat dat er zeker aankomt, maar het is er nog niet van gekomen. We wachten nu op een moment dat we zonder beperkingen een feest kunnen geven.”

“We missen een moment van afscheid nemen om alles af te sluiten

“Er is ook nog geen echte begrafenisplechtigheid geweest”, vult Eric aan. “Hoe langer het duurt voor zo’n afscheidsmoment plannen, hoe meer je voelt dat je dat mist.” Zijn vrouw Carine staat hem daarin bij: “We hebben intussen al zo’n 2 of 3 begrafeningen gehad van andere mensen, en dan merk je des meer dat je het moment van afscheid nemen mist. Je hebt zo’n moment nodig om het af te sluiten.” Maar als de coronacrisis voorbij is, dan wordt het feest dubbel zo groot. “Het zal een feest worden om tegen te zeggen!”